

สรุปผลการจัดการความรู้ (Knowledge Management)
คณะสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประจำปีการศึกษา 2561

การเตรียมความพร้อมบัณฑิต คณะสื่อสารมวลชน ในศตวรรษที่ 21

โดย คณะกรรมการจัดการความรู้ คณะสื่อสารมวลชน

ศตวรรษที่ 21 กับความเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม

พัฒนาการของโลกยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีสาเหตุสำคัญมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม รวมถึงระบบการศึกษาที่ต้องปรับตัวให้ทันโลกสมัยใหม่ ที่ไม่มีอะไรเหมือนกับโลกสมัยเดิม

การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่ทำให้มนุษยชาติต้องปรับตัวอย่างมากในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นการเปลี่ยนแปลงชนิดพลิกฟ้าพลิกดิน เปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือ กล่าวคือ ผู้คนอาจไม่สามารถคาดเดาได้ว่า ในอีก 30 หรือ 50 ปีข้างหน้าควรจะประกอบอาชีพอะไร เมื่อเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์อาจเข้ามาแทนที่การทำงานของมนุษย์และอาจทำได้ดีกว่ามนุษย์ ดูเหมือนว่า ความไม่แน่นอนแห่งอนาคตอาจทำให้มนุษย์ที่ไม่ปรับตัวและไม่เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่กลายเป็น “คนตกขอบ” เพราะก้าวไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและเทคโนโลยี

Harari (2018) ในหนังสือชื่อ 21 Lessons for the 21st Century ระบุว่าในศตวรรษที่ 21 มนุษย์จะถูกผลักดันเข้าสู่ “ชนชั้นไร้ประโยชน์” จากการปฏิวัติของ AI ดังนั้น มนุษย์จำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มี “ความสามารถพื้นฐานสากล” ซึ่งประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานในด้านวิทยาการต่างๆ และ ทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 (21st Century Skillset) เพื่อให้มีขีดความสามารถให้เหมาะสมกับโลกในอนาคตอันใกล้

การเตรียมความพร้อมบัณฑิตในศตวรรษที่ 21

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่ ศ.นพ. วิจารย์ พานิช (2558) กล่าวว่า ความรู้ที่ “งอกเร็ว” และ “เก่าเร็ว” หมายถึง มีความรู้ใหม่เกิดขึ้นเสมอและความรู้ที่เคยเชื่อกันมาอย่างแน่นเหนียวใช้ไม่ได้อีกต่อไป ดังนั้น หาก “บัณฑิต” ซึ่งในสังคมไทยถือว่าเป็น “ผู้รู้” ถ้าวอกจากรั้วมหาวิทยาลัยและหยุดการเรียนรู้ในไม่ช้าจะพบว่า ความรู้ที่มี “วันหมดอายุ” และไม่สามารใช้ เป็นทักษะในการเอาตัวรอดในโลกยุคใหม่ได้

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ ศ.นพ. วิจารย์ พานิช (2558) หยิบยกมากล่าวถึง เรียกว่า “Transformative Learning” หมายถึง “การเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในตนเอง” อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของตนเองและประโยชน์ต่อสังคม การเรียนรู้แบบนี้แตกต่างจาก “Informative Learning” ซึ่งเป็นการเรียนรู้ในระดับต้น กล่าวคือ เรียนแล้วได้เพียง “ความรู้” แบบท่องได้ จำได้ ตอบได้

ดังนั้น นอกเหนือไปจากการเรียนรู้จากพื้นวิชาความรู้ในสาขาต่างๆ แล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนจะต้องพัฒนา 3 ทักษะสำคัญคือ (1) ทักษะชีวิตและทักษะการประกอบอาชีพ (2) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม และ (3) ทักษะด้านเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารควบคู่ไปด้วย

บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการเตรียมความพร้อมบัณฑิตในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ได้กลายเป็นหน้าที่สำคัญของอาจารย์และหลักสูตรต่างๆ ในมหาวิทยาลัยที่ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากการเป็น “ผู้สอน” (teacher) สู่การเป็น “ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้” (learning facilitator) เป็นการเรียนรู้สมัยใหม่ ที่ต้องสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นภายในตัวของผู้เรียน ด้วยวิธีการกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้จากภายใน การสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ และการพัฒนาตัวตนของผู้เรียนไปพร้อมกัน โดยการเรียนรู้นั้นหมายความรวมถึง การเรียนรู้ด้านจิตใจและศีลธรรมควบคู่เป็น “ทักษะชีวิต” อีกด้วย

สำหรับผู้เรียน การยึดติดกับความรู้แบบเดิมๆ ไม่สามารถทำได้อีกต่อไป เพราะการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ ตลอดชีวิตกลายเป็นเรื่องสำคัญกว่า ดังนั้น ในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ จึงควรพัฒนาความรู้ทั้งในมิติของการเรียนรู้รายวิชาและทักษะชีวิตควบคู่กัน เพื่อในวันที่จบการศึกษาแล้ว จะไม่ได้เพียง “ความรู้” (ที่มีวันล้าสมัย) ติดตัวไปเท่านั้น แต่ควรพัฒนาตนเองอย่างแท้จริงในทุกมิติ เพื่อให้สามารถออกไปทำประโยชน์ต่อทั้งตนเอง สังคม และประเทศชาติต่อไป

แนวปฏิบัติที่ดี ในการเตรียมความพร้อมบัณฑิต คณะสื่อสารมวลชนในศตวรรษที่ 21

จากการจัดกิจกรรมประชุมรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับประเด็นหัวข้อ “การเตรียมความพร้อมบัณฑิต คณะสื่อสารมวลชนในศตวรรษที่ 21” ระหว่างคณาจารย์คณะสื่อสารมวลชน คณะกรรมการจัดการความรู้ ได้รวบรวมความรู้เป็นหมวดหมู่ย่อย อันประกอบด้วย

1

ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
ในการเตรียมความพร้อมบัณฑิตคณะสื่อสารมวลชน

2

แนวปฏิบัติการเตรียมความพร้อมบัณฑิต
คณะสื่อสารมวลชนในศตวรรษที่ 21

ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ในการเตรียมความพร้อมบัณฑิตคณะสื่อสารมวลชน

ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1

กลุ่มทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม

2

กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

3

กลุ่มทักษะชีวิตและอาชีพ

ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ในการเตรียมความพร้อมบัณฑิตคณะสื่อสารมวลชน

1) กลุ่มทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovations)

ได้แก่ การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหา(critical thinking and problem solving) นวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (innovation and creativity) และการสื่อสารและความร่วมมือกัน (communication and collaboration)

2) กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (information, media and technology skills)

ได้แก่ การรู้สารสนเทศ (information literacy) การรู้สื่อ (media literacy) และ การรู้เทคโนโลยีการสื่อสาร (ICT literacy)

3) กลุ่มทักษะชีวิตและอาชีพ (life and career skills)

ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัวและยืดหยุ่น (adaptability and flexibility) ความคิดริเริ่มและการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (initiative and self-direction) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและข้ามวัฒนธรรม (social and cross-cultural interaction) ความรับผิดชอบและความสามารถผลิตผลงาน (accountability and productivity) และความเป็นผู้นำและรับผิดชอบต่อสังคม (leadership and social responsibility)

รวมทั้ง ทักษะความรู้เกี่ยวกับโลกเพื่อการดำรงอยู่ในอนาคต อันประกอบด้วย จิตสำนึกต่อโลก (Global Awareness) ความรู้พื้นฐานด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial Economic Business and Entrepreneurial Literacy) ความรู้พื้นฐานด้านความเป็นพลเมือง (Civic Literacy) ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย (Health Literacy) ความรู้พื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Literacy)

สรุปแนวปฏิบัติที่ดี

ในการเตรียมความพร้อมบัณฑิตคณะสื่อสารมวลชนในศตวรรษที่ 21

ผลสรุปแนวปฏิบัติที่ดีๆ จากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของคณะสื่อสารมวลชน
แบ่งตามกลุ่มทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีดังต่อไปนี้

1) กลุ่มทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovations)

การนำกรณีศึกษามาใช้ประกอบการบรรยาย เพื่อฝึกฝน
ทักษะการเรียนรู้ผ่านการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษา เช่น

- การฝึกวิเคราะห์กรณีศึกษา เพื่อทำการวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการสื่อสารทางการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ
- การฝึกวิเคราะห์จากกรณีศึกษาต่างๆ โดยมุ่งใช้การอธิบายด้วยแนวคิดทฤษฎีทางการสื่อสาร เพื่อให้ นักศึกษาสามารถจำแนกผลจากการวิเคราะห์ได้อย่างมีเหตุผล
- การศึกษาตัวอย่างการสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการ ที่ประกอบไปด้วยเทคนิคที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับทฤษฎีต่างๆ
- การศึกษาตัวอย่างงานสื่อมวลชนสัมพันธ์ และศึกษาถึงเทคนิคในการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับสื่อมวลชน

1) กลุ่มทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovations)

การให้นักศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน เช่น

- การร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างนักศึกษาและผู้บรรยายจากตัวอย่างงานข่าว เพื่อนำเสนอประเด็นการแก้ปัญหาด้านวิธีการนำเสนอผ่านสื่อ
- ผู้บรรยายอธิบายเนื้อหาและยกตัวอย่างสถานการณ์ต่างๆ ที่สร้างผู้มา เพื่อความเข้าใจของนักศึกษา และให้นักศึกษานำเสนอผู้นำที่ชื่นชอบพร้อมให้อธิบายเหตุผลของการชื่นชอบ เพื่อให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์ในการเล่าเรื่องเล่าที่ตนเองถนัดและผู้บรรยายให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทีละคน นักศึกษาจะได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติเพิ่มเติมจากการบรรยาย
- มอบหมายงานให้นักศึกษาฝึกวิเคราะห์ประเด็นร่วมสมัย ประเด็นที่เป็นกระแสในสื่อร่วมกันในชั้นเรียน เช่น ปัญหามลพิษทางอากาศ PM2.5 ว่าการนำเสนอข่าวในโลกของสื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ และการรับรู้ ความเข้าใจของผู้รับสาร มีความแตกต่างกันอย่างไร
- เปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้ และวิพากษ์เกี่ยวกับประเด็นปัญหาจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมกัน
- ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในห้องเรียนเกี่ยวกับนวัตกรรมสื่อสังคมออนไลน์ รูปแบบใหม่ๆ

1) กลุ่มทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovations)

การมอบหมายให้นักศึกษาทำรายงาน เช่น

- มอบหมายงานให้นักศึกษาทำรายงานวิจัยเกี่ยวกับหัวข้อที่ตนเองสนใจ ทั้งในขั้นตอนของการเลือกหัวข้อ บรรยายที่มา กำหนดสมมติฐาน การเก็บข้อมูล และการสรุปผลการวิจัย
- ให้นักศึกษาคิดประเด็นข่าว แหล่งข่าว ในการทำข่าวหลาย ๆ ประเภท เช่น ข่าวการเมือง อาชญากรรม ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งมอบหมายให้ทำข่าวในสถานการณ์จริง ซึ่งจะต้องมีการใช้ไหวพริบในการแก้ปัญหาเพื่อให้มาซึ่งข้อมูลสำหรับการเขียนข่าว
- การมอบหมายงาน มีการแบ่งกลุ่มนักศึกษา เปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม หาข้อสรุป และนำเสนอความคิดของกลุ่ม

2) กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (information, media and technology skills)

การบรรยายโดยสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อฝึกฝนทักษะให้นักศึกษา เช่น

- การฝึกใช้ข้อมูลทางการตลาด รวมไปถึงการใช้สถิติค่าตัวเลขจากการวิจัยทางการตลาด เพื่อใช้สำหรับเป็นข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์
- บรรยายเนื้อหาและแนะนำช่องทางการสืบค้นข้อมูลจากออนไลน์ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานโดยให้ทราบถึงขอบเขต หน้าที่ของวิชาชีพด้านวารสารศาสตร์อย่างรู้เท่าทัน
- การศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติของสื่อมวลชนประเภทต่างๆ รวมไปถึงศึกษาถึงเครื่องมือทางการสื่อสารสำหรับงานสื่อมวลชนสัมพันธ์ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถพิจารณาเลือกใช้งานได้อย่างเหมาะสม
- ผู้บรรยายแนะนำแนวทางการเสริมทักษะการวิเคราะห์แนวโน้มการทำธุรกิจสื่อสารมวลชน โดยการสืบค้นข้อมูลสถิติตัวเลขทางออนไลน์ เพื่อนำมาใช้วางแผนในการทำธุรกิจสื่อในประเภทต่างๆ อาทิ ใช้วิเคราะห์เพื่อวางกลยุทธ์, วิเคราะห์แนวโน้มของผู้บริโภค, วิเคราะห์คุณภาพของสื่อ เป็นต้น
- เนื้อหาในรายวิชาเกี่ยวกับการติดตั้งทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ทั้งสื่อมวลชน และสื่อสังคมออนไลน์ พรบ. คอมพิวเตอร์ฯ ตลอดจนการรู้เท่าทันสื่อในกลุ่ม เด็กและเยาวชน
- เนื้อหารายวิชาเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีทางอินเทอร์เน็ต
- เปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการสื่อสาร

2) กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (information, media and technology skills)

การใช้กรณีศึกษามาประกอบการบรรยาย เช่น

- นอกเหนือจากการบรรยายเนื้อหา เพื่อเพิ่มเติมความเข้าใจผู้บรรยายจะนำเสนอกรณีตัวอย่าง และแนวทางปฏิบัติของธุรกิจสื่อมวลชนประเภทต่างๆ จากสถานการณ์ ณ ช่วงเวลานั้นๆ ขึ้นมาแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์ร่วมกับนักศึกษา เพื่อขยายมุมมองพร้อมให้คำอธิบาย ที่สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจสื่อมวลชน

2) กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (information, media and technology skills)

การให้นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน เช่น

- นำเสนอกรณีศึกษาและตัวอย่างงานวารสารศาสตร์จากหลากหลายช่องทาง ให้นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นในมุมมองการนำเสนอ เพื่อเชื่อมโยงให้เห็นถึงการแสดงความรับผิดชอบด้านคุณธรรมและจริยธรรมของวิชาชีพด้านสื่อ ซึ่งสามารถมีอิทธิพลต่อสังคมอย่างไร รวมถึงการแสดงออกอย่างมีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเป็นการสร้างคุณค่าต่อตนเองจากการยกตัวอย่างสถานการณ์ที่ขยายความเป็นนามธรรมไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2) กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (information, media and technology skills)

การให้นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน เช่น

- เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดริเริ่มและความรับผิดชอบในการทำธุรกิจสื่อสารมวลชน ผู้บรรยายจะนำกลยุทธ์ของธุรกิจสื่อแต่ละประเภทมาเป็นตัวอย่างเพื่อให้นักศึกษาวิเคราะห์ร่วมกัน รวมทั้งอธิบายเพื่อความเข้าใจว่าธุรกิจคือการทำกำไร แต่การสร้างสมดุลของธุรกิจสื่อสารมวลชนควรทำกำไรอย่างไรให้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคและสังคม โดยยกสถานการณ์และให้นักศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อหาจุดแข็งและจุดอ่อนที่สามารถจะมีผลกระทบต่อตนเองและสังคม เป็นต้น

2) กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (information, media and technology skills)

การให้นักศึกษาร่วมแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน เช่น

- แนะนำให้นักศึกษาค้นหาตัวอย่างผู้นำในออนไลน์ เพื่อฝึกปฏิบัติ อาทิ การพูด เรื่องที่พูดทักษะการฟังและตอบคำถาม สีหน้าท่าทาง บุคลิกภาพต่างๆ เป็นต้น โดยการนำคลิปภาพของผู้นำในสถานการณ์ต่างๆ มาแสดงให้นักศึกษาได้ชม พร้อมร่วมกันแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อนของผู้นำแต่ละคน เพื่อเป็นมุมมองและแนวทางให้นักศึกษาใช้ปฏิบัติและพัฒนาต่อยอดการฝึกทักษะของตนเองต่อไป
- ผู้บรรยายอธิบายบทบาทการเป็นผู้นำที่มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม โดยการยกตัวอย่าง เพื่ออธิบายนามธรรมให้สามารถนำไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้อย่างไร

2) กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (information, media and technology skills)

การมอบหมายให้นักศึกษาทำรายงาน เช่น

- มอบหมายงานให้นักศึกษาวิเคราะห์สัญญาณ หรือมายาคติ ต่างๆ ที่พบในสื่อมวลชน และสื่อสังคมออนไลน์ ตลอดจนสามารถรู้เท่าทันได้ว่า เพราะเหตุใดผู้ส่งสารจึงต้องการสื่อสัญญาณ และมายาคติดังกล่าวออกมา
- การรู้สารสนเทศ (information literacy) ให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้องานวิจัยของตนจากอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้ในส่วนที่มาและความสำคัญของปัญหา และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- เปิดโอกาสให้นักศึกษาทำรายงานเรื่อง “การรวมกลุ่มชุมชนออนไลน์” ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ทักษะการรู้สารสนเทศ การรู้สื่อ และการรู้ ICT

2) กลุ่มทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (information, media and technology skills)

การให้นักศึกษาสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสม เช่น

- ก่อนการทำข่าว ได้กระตุ้นให้นักศึกษาหาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับภูมิหลังของเรื่องราวและบุคคลที่จะไปสัมภาษณ์ รายงานข่าว โดยสืบค้นจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือทางอินเทอร์เน็ต

3) กลุ่มทักษะชีวิตและอาชีพ (life and career skills)

ในประเด็นเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ มีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้

- การประยุกต์ใช้เครื่องมือในการประเมินทางการตลาด ที่เรียกว่า แมทริกซ์การประเมินปัจจัย (Factor Evaluation Matrix) และฝึกทักษะการคำนวณค่าที่ได้จากแบบประเมิน เพื่อให้ได้ค่าเฉลี่ยการประเมิน สำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการตลาดทางการตลาด

3) กลุ่มทักษะชีวิตและอาชีพ (life and career skills)

ในประเด็นเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานด้านความเป็นพลเมือง (Civic Literacy)
มีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้

- โดยการออกข้อสอบเกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันการรังแกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์ (Cyber bullying) หรือการให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการป้องกันข้อความที่สร้างความเกลียดชัง (Hate speech) ข้อความเท็จ ในโลกออนไลน์

3) กลุ่มทักษะชีวิตและอาชีพ (life and career skills)

ในประเด็นเกี่ยวกับความรู้ด้านสุขภาพอนามัย(Health Literacy)
มีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้

- มอบหมายงานให้นักศึกษาฝึกวิเคราะห์ประเด็นร่วมสมัย เช่น ปัญหามลพิษทางอากาศ PM2.5 ว่า การนำเสนอข่าวในโลกของสื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ และการรับรู้ ความเข้าใจของผู้รับสาร มีความแตกต่างกันอย่างไร

3) กลุ่มทักษะชีวิตและอาชีพ (life and career skills)

ในประเด็นเกี่ยวกับความสามารถในการปรับตัวและยืดหยุ่น และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและข้ามวัฒนธรรม มีแนวปฏิบัติที่ดีดังนี้

- เปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับตัวตน / อัตลักษณ์ของตนและผู้คนในสังคมที่แปรเปลี่ยนอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
- ให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับประเด็นแนวคิดทางจิตวิทยาเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น ประเด็น ความเหงา และความต้องการการยอมรับกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อวิเคราะห์และมีทักษะในการเข้าใจตนเองเข้าใจสังคมเพิ่มขึ้น
- เนื่องจากสังคมไทยเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม (Multicultural society) ที่อยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่แตกต่างทางศาสนา ดังนั้น นักศึกษาจึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ และปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่ตนเองปฏิสัมพันธ์ด้วยอย่างเหมาะสม

รายการอ้างอิง

- เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช, ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงค์, วุฒิชัย เนียมเทศ และณัฐวิทย์ พจนตันติ. (2559). “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21: ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา”. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 3 (2), 208-222.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). “การผลิตบัณฑิตในศตวรรษที่ 21”. วารสารเทคโนโลยีสุรนารี, 6 (2), 129-152.
- Harari, Y.N. (2018). **21 Lessons for the 21st Century**. Jonathan Cape: London.

Thank you

โดย คณะกรรมการจัดการความรู้ คณะสื่อสารมวลชน